

INLEIDING

Deze brochure is bedoeld voor mensen die voor het eerst hoortoestellen gaan proberen en voor hen die hun hoortoestellen gaan vervangen door nieuwe.

In deze folder wordt eerst het traject beschreven dat u doorloopt vanaf het moment dat u een advies voor het gebruik van (nieuwe) hoortoestellen heeft gekregen. Daarna wordt ingegaan op wat u van hoortoestellen kunt verwachten. Tot slot worden de verschillende keuzemogelijkheden die u heeft met betrekking tot hoortoestellen uitgelegd.

Waar in deze folder wordt gesproken over *hoortoestellen* kunt u dit in een aantal gevallen ook lezen als *hoortoestel*.

U KRIJGT EEN ADVIES OVER HOORTOESTELLEN EN DAN?

Audicien

Voor het aanmeten van hoortoestellen gaat u naar een audicien. Voor het bezoek aan de audicien krijgt u van ons het volgende mee:

Een voorschrift hoortoestel

Dit zal in de meeste gevallen een open voorschrift zijn, er staat dan bijvoorbeeld alleen in dat wij u adviseren om één of twee hoortoestellen te gaan proberen. Samen met de audicien bespreekt u welke hoortoestellen (merk en type) u gaat proberen. Dit is afhankelijk van uw gehoorverlies, maar ook van wat uw eigen wensen zijn. Wanneer het gehooronderzoek of uw leefsituatie hiertoe aanleiding geeft, zullen wij op het recept wél een aantal kenmerken schrijven waaraan het hoortoestel zou moeten voldoen. Soms geven we ook een suggestie voor een bepaald merk of type hoortoestel.

Kopie van het audiogram

Hierop staan de resultaten van het gehooronderzoek, zodat de audicien precies weet wat voor gehoorverlies u heeft. De instellingen van uw hoortoestellen worden aan de hand van dit audiogram bepaald.

Formulier met doelen

Om straks goed met u te kunnen beoordelen of de hoortoestellen het gewenste resultaat opleveren, wordt samen met u een aantal doelen opgesteld. De doelen omvatten een aantal specifieke situaties waarin u beter wilt kunnen horen als u hoortoestellen heeft.

Een voorbeeld is: “de televisie op normaal volume kunnen verstaan” of “in een klein gezelschap het gesprek beter kunnen volgen”. De doelen worden op uw eigen leefsituatie afgestemd. De audicien kan er samen met u naar streven, de gewenste doelen te bereiken.

Proefperiode

U krijgt uw hoortoestellen altijd eerst op proef. Deze proefperiode is nodig omdat het tijd kost om aan een hoortoestel te wennen. In sommige gevallen zult u meerdere hoortoestellen gaan proberen, maar het kan ook zijn dat het eerste hoortoestel u meteen goed bevalt.

De audicien zal u tijdens de proefperiode begeleiden. U zult een aantal keren bij de audicien op controle komen, waarbij de instellingen van uw hoortoestel zonodig worden aangepast. Het is in ieder geval belangrijk om bij klachten over uw hoortoestel of het oorstukje altijd naar uw audicien te gaan.

Wanneer u samen met de audicien tot een bevredigend resultaat bent gekomen, komt u voor eindcontrole terug op het audiologisch centrum. Als u er niet goed uitkomt met de audicien kunt u ook voor een tussentijdse controle terug naar het audiologisch centrum. U kunt dit dan bespreken met de audicien, deze zal er voor zorgen dat u een uitnodiging voor de controle op het audiologisch centrum krijgt.

De audicien kan u vertellen wat een bepaald hoortoestel u gaat kosten. Laat u zich hierover goed informeren en vraag om een proefnota. Zolang u het hoortoestel op proef heeft, hoeft u niet te betalen. Wanneer bij de eindcontrole op het audiologisch centrum alles in orde is, wordt er een verklaring voor uw zorgverzekering naar de audicien gestuurd. De audicien zal dan de definitieve nota voor u opmaken. De vergoeding die u krijgt voor een hoortoestel kan per zorgverzekering verschillen, informeer hierover bij uw audicien of eigen zorgverzekeraar.

Eindcontrole

Tijdens de eindcontrole op het audiologisch centrum zal een aantal testen worden gedaan om te beoordelen of het spraakverstaan met uw hoortoestellen is verbeterd. Ook kijken we uw hoortoestellen technisch na. Daarnaast is uw eigen oordeel heel belangrijk; bent u tevreden met het resultaat? Tot slot zullen we het effect van uw hoortoestellen evalueren aan de hand van uw persoonlijke doelen (situaties) die tijdens een eerder bezoek samen met u zijn opgesteld.

WAT KUNT U VERWACHTEN VAN EEN HOORTOESTEL?

Een hoortoestel is eigenlijk een kleine, draagbare geluidsversterker. Het is een hulpmiddel om beter te horen, maar het zal nooit uw eigen gehoor terug kunnen geven. Aan een hoortoestel raakt u niet zo snel gewend als aan een bril, u zult opnieuw moeten *leren* horen met een hoortoestel. Het uiteindelijke doel is dat u beter kunt verstaan, maar het is ook belangrijk dat een hoortoestel prettig zit, aangenaam klinkt en dat het gemakkelijk is in het gebruik. Op het gebied van de hoortoesteltechniek doen zich steeds nieuwe ontwikkelingen voor. Het resultaat van deze ontwikkelingen is dat een modern hoortoestel een flexibel en krachtig apparaat is; het kan nauwkeurig worden afgesteld op praktisch ieder gehoorverlies. Daarnaast zijn er manieren ontwikkeld om het geluid digitaal te bewerken om zo het spraakverstaan of de geluidskwaliteit te verbeteren. De meeste technieken blijken echter weinig effect te hebben op het spraakverstaan in rumoer. Er zullen daarom altijd situaties blijven die ook met een hoortoestel voor problemen zorgen. U zult bijvoorbeeld op een verjaardag altijd moeite houden om juist die ene persoon te verstaan tussen alle andere mensen die ook aan het praten zijn.

EÉN OF TWEE HOORTOESTELLEN?

Indien u een gehoorverlies aan beide oren heeft, komt u in principe in aanmerking voor twee hoortoestellen. Met twee hoortoestellen wordt bereikt dat u weer stereo gaat horen. U kunt beter de richting van geluiden bepalen en het spraakverstaan in een rumoerige omgeving kan verbeteren ten opzichte van één hoortoestel.

Een mogelijk nadeel is dat twee hoortoestellen meer last geven van een afgesloten gevoel en een vreemde eigen stem.

U staat altijd vrij in de keuze of u één of twee hoortoestellen wilt gaan proberen. Als u in eerste instantie kiest voor twee hoortoestellen en tijdens de proefperiode blijkt dat u één hoortoestel toch prettiger vindt, dan kunt u altijd weer één hoortoestel inleveren zonder dat daar grote kosten aan verbonden zijn.

WAT ZIJN DE MOGELIJKHEDEN MET BETREKKING TOT HOORTOESTELLEN?

Type hoortoestel: IHO en AHO

Met betrekking tot het uiterlijk zijn er twee typen hoortoestellen: het in-het-oor toestel (=IHO), dit hoortoestel past geheel in de gehoorgang of oorschelp.

het achter-het-oor toestel (= AHO), dit hoortoestel wordt achter het oor gedragen, waarbij het versterkte geluid via een oorstukje in de gehoorgang wordt gebracht.

De grootste aantrekkingskracht van een IHO is dat dit hoortoestel minder zichtbaar is. Dit type hoortoestel heeft echter ook wat nadelen. Omdat bij een IHO het microfoontje en het luidsprekertje heel dicht bij elkaar zitten, wordt de kans op rondzingen (fluiten of piepen) groter. Om dit te voorkomen kan een IHO maar een beperkte versterking geven en is daarom alleen geschikt voor lichte tot matige gehoorverliezen. Verder sluit een IHO meestal de gehoorgang helemaal af, waardoor klachten kunnen ontstaan van een afgesloten gevoel en een vreemd klinkende eigen stem. Voor mensen die gevoelig zijn voor oorinfecties, kan het afsluiten van het oor met een IHO leiden tot oorontstekingen. Ook kan de IHO defect raken als gevolg van veel transpiratie of oorsmeer. Niet iedere gehoorgang is overigens groot genoeg om een IHO te herbergen. Tot slot is een IHO zowel in aanschaf als in onderhoud duurder dan een vergelijkbare AHO. De batterijen gaan bijvoorbeeld minder lang mee.

AHO's zijn misschien meer zichtbaar, maar kennen bovenstaande nadelen van een IHO minder. Omdat het oorstukje bij de AHO een apart onderdeel is, wordt het zeer eenvoudig het hoortoestel om te ruilen (tijdens de proefperiode om hoortoestellen met elkaar te vergelijken of als het hoortoestel defect is). Daarnaast heeft een AHO vaak wat meer mogelijkheden en is de bediening gemakkelijker. Sommige mensen vinden een AHO echter wat minder comfortabel zitten.

Een aparte categorie AHO is de zgn. 'open aanpassing', dit is een klein model AHO waarbij het geluid wordt doorgegeven door een dun slangetje met aan het uiteinde een soort parapluutje of oorspeentje dat in de gehoorgang komt.

De gehoorgang wordt hierbij minimaal afgesloten, waardoor het eigen stemgeluid nauwelijks vervormt en ook het draagcomfort vaak verbetert in vergelijking tot het gebruik van een meer afsluitend oorstukje. Wel bestaat er eerder kans op rondzingen (fluiten of piepen), waardoor dit hoortoestel minder geschikt is bij grotere gehoorverliezen. Ook zijn de aanschafkosten van een dergelijk hoortoestel aanzienlijk hoger dan van een 'gewone' AHO.

Volumeregelaar

Sommige hoortoestellen hebben een wieltje of schakelaar waarmee u de versterking zelf kunt regelen, er zijn ook hoortoestellen waarbij de versterking automatisch wordt geregeld. Bij een automatische volumeregeling past het hoortoestel zich als het ware aan, aan de situatie waarin u zich bevindt. Op deze manier worden omgevingsgeluiden meer gedempt aan het oor doorgegeven, het hoortoestel klinkt daardoor vaak wat rustiger. De manier waarop het volume wordt geregeld (wel of niet automatisch) heeft geen invloed op het spraakverstaan.

Luisterprogramma's

Een hoortoestel met meerdere luisterprogramma's biedt de mogelijkheid om met een schakelaar een ander programma (= andere geluidswaergeving) te kiezen, afhankelijk van de situatie waarin u zich bevindt. Meestal omvat dit een basisprogramma met daarnaast een programma voor bijvoorbeeld een meer rumoerige situatie of een programma voor het beluisteren van muziek. Over het algemeen zullen de programma's het spraakverstaan in de verschillende situaties niet opmerkelijk verbeteren, wel kan het prettiger of rustiger klinken. U heeft op een verjaardag bijvoorbeeld minder last van het omgevingsrumoer.

Richtinggevoelige microfoon

Hoortoestellen met een richtinggevoelige microfoon hebben over het algemeen ook meerdere luisterprogramma's. Richtinggevoelige microfoons zijn bedoeld om het spraakverstaan in een rumoerige situatie te verbeteren. De microfoons zorgen ervoor dat het geluid achter u wordt gedempt, zodat het (spraak)geluid dat van voren komt beter doorkomt. Als u zich dan op een spreker richt, zal deze beter te verstaan zijn. Richtinggevoelige microfoons hebben het meeste effect indien u stereo kunt horen, dus bij twee hoortoestellen.

Luisterspoel

De meeste AHO's en een aantal IHO's bevatten een luisterspoel. Indien u ergens bent waar een ringleiding aanwezig is, bijvoorbeeld in de kerk of schouwburg, kunt u het hoortoestel met een schakelaar op de T-stand zetten. U kunt een spreker voor de microfoon direct met uw hoortoestel horen, zonder dat omgevingsgeluiden u daarbij hinderen. De afstand tot de spreker speelt dan ook geen rol meer. Het is ook mogelijk thuis een ringleiding aan te leggen, deze sluit u aan op uw radio of T.V. Deze mogelijkheid kunt u overwegen wanneer u de T.V. of radio niet goed kunt verstaan indien het hoortoestel in de 'gewone' stand staat.

Ouderdom van uw vorige hoortoestel(len)

Met de huidige regelgeving komt u opnieuw voor vergoeding in aanmerking wanneer uw hoortoestel vijf jaar oud is. Indien u langer met uw hoortoestel doet krijgt u voor uw nieuwe hoortoestel een hogere vergoeding.

Extra hulpmiddelen

Naast hoortoestellen zijn er extra auditieve hulpmiddelen, die het verstaan in bepaalde situaties kunnen verbeteren, bijvoorbeeld FM-zend/ontvang-apparatuur. Ook zijn er speciale telefoonhulpmiddelen. Voor ernstig slechthorenden bestaat er wek- en waarschuwingsapparatuur. U kunt zich over deze apparatuur op het audiologisch centrum laten voorlichten.

MAATSCHAPPELIJK WERK

Het kan zijn dat hoortoestellen en andere hulpmiddelen uw problemen niet voldoende oplossen. Als u problemen heeft die verband houden met slechthorendheid, de ziekte van Ménière, oorsuisklachten of overgevoeligheid voor geluid kunt u daarin worden begeleid. Indien u contact wilt hebben met het maatschappelijk werk, kunt u dit bij uw volgende bezoek aan het audiologisch centrum kenbaar maken. Ook kunt u het maatschappelijk werk telefonisch via het secretariaat van het audiologisch centrum bereiken.

CONTACT

Als u vragen heeft naar aanleiding van deze folder kunt u ons bellen of een e-mail sturen.

AUDIOLOGISCH CENTRUM PROF J.J. GROEN STICHTING

Locatie Amersfoort

Zangvogelweg 150
3815 DP Amersfoort
t 033-4726854
f 033-4755133
e secretariaat@acamersfoort.nl
www.acamersfoort.nl

Locatie Apeldoorn

Gelre ziekenhuizen
Afd. KNO/Audiologisch Centrum
Albert Schweitzerlaan 31
7334 DZ Apeldoorn
t 055 5818202
f 0842 203197
e info@acapeldoorn.nl

Onderdeel van Pento
www.pento.nl

Audiologisch Centrum

Hoortoestel?!

AUDIOLOGISCH CENTRUM

prof. J.J. groen stichting amersfoort